

2733

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO Nr WN.I-7.0911- 307/09

z dnia 31 lipca 2009 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) orzekam nieważność uchwały Nr XXIX/165/09 Rady Gminy Chrzypsko Wielkie z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie: upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzypsku Wielkim do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych - ze względu na istotne naruszenie prawa.

UZASADNIENIE

W dniu 30 czerwca 2009 r. rada gminy Chrzypsko Wielkie podjęła uchwałę w sprawie: upoważnienia kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzypsku Wielkim do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 14 lipca 2009 r.

Organ nadzoru dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały stwierdził, co następuje:

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Biorąc pod uwagę praktykę stosowania, podstawę prawną oraz treść uzasadnień uchwał w brzmieniu nadanym również w niniejszej uchwale należy stwierdzić, iż uchwały tak sformułowane budzą poważne wątpliwości interpretacyjne. Stąd też zachodzi konieczność zmodyfikowania ich treści przy uwzględnieniu niżej wymienionych argumentów prawnych.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2008 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 192, poz. 1378 ze zmianami) postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela. Organem właściwym wierzyciela jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej (art. 2 pkt 10 ww. ustawy).

Przepis art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów uprawnia organ właściwy wierzyciela czyli wójta, burmistrza lub prezydenta miasta do upoważnienia, w formie pisemnej, swojego zastępcy, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także innej osoby na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. Przepis ten daje kompetencje do upoważnienia wymienionych w nim osób wyłącznie organowi właściwemu wierzyciela, a nie radzie gminy czy miasta.

Równocześnie przekazanie do ośrodka pomocy społecznej zadania, polegającego na podejmowaniu działań wobec dłużni-

ków alimentacyjnych w oparciu o art. 4 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów następuje w oparciu o pisemne upoważnienie organu właściwego tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta i może obejmować jedynie część działań podejmowanych wobec dłużnika alimentacyjnego tj. przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz odbieranie od dłużnika alimentacyjnego oświadczenia majątkowego.

Należy stwierdzić, iż przekazanie zadań do ośrodka pomocy społecznej wynikających z art. 4 ust. 3 i art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów może nastąpić na podstawie pisemnego upoważnienia wójta, burmistrza czy prezydenta miasta.

W oparciu zaś o art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej rada gminy może upoważnić organ wykonawczy jednostki pomocniczej oraz organy jednostek samorządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 9 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Upoważnienie nie może obejmować jednak tych spraw, do których zgodnie z ustawą z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów upoważnienia może udzielić wyłącznie wójt, burmistrz, prezydent miasta.

Jest natomiast oczywiste iż, na mocy przedmiotowej uchwały Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej staje się organem właściwym rzeczowo, miejscowo i funkcjonalnie do załatwiania spraw w określonym zakresie i jednocześnie wydaje on decyzje administracyjne w imieniu własnym a nie burmistrza gminy (jak ma to miejsce w przypadku upoważnienia zastępców burmistrza lub innych pracowników urzędu gminy - art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym).

W związku z powyższym, przedmiotowa uchwała rodzi określone skutki prawne „na zewnątrz”, ma charakter wiążący w stosunku do nieokreślonego kręgu potencjalnych stron postępowania administracyjnego (z uzasadnienia postanowienia SN z dnia 27 czerwca 2001 r., II CKN 880/00, OSNC 2002, nr 3 poz. 33).

Wskazany w podstawie prawnej art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym ma zatem charakter przepisu ustrojowego, zawierającego jednocześnie podstawę do wydania aktu prawa miejscowego. Taki też charakter - aktu prawa miejscowego ma uchwała rady gminy w sprawie upoważnienia kierowników jednostek organizacyjnych gminy do załatwiania indywidualnych spraw w drodze decyzji administracyjnych (zob. art. A. Szewca, PiP 2004/6/55 t.-2).

Stąd też organ nadzoru wskazuje, iż treść §1 przedmiotowej uchwały sformułowana jest w sposób zbyt ogólny i może budzić wątpliwości interpretacyjne. Z treści tej bowiem nie wynika w sposób oczywisty, iż upoważnienie udzielone na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy samorządowej nie obejmuje przekazania zadań do ośrodka pomocy społecznej wynikających z brzmienia art. 4 ust. 3 i art. 12 ust. 2 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Przekazanie tychże zadań może bowiem nastąpić jak wyżej wykazano wyłącznie na podstawie pisemnego upoważnienia wójta, burmistrza czy prezydenta miasta, co należy w sposób nie budzący wątpliwości zapisać w postanowieniu §1 uchwały.

W orzecznictwie NSA podkreślono, iż „uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luz interpretacyjnego” (wyrok z 6 czerwca 1995 r. SA/Gd 2949/94).

W związku z powyższym orzeciono jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego, do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Piotr Florek

2734

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO Nr WN.I-2.0911-308/09

z dnia 31 lipca 2009 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami). orzekam nieważność uchwały Nr XXXIII/226/2009 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 29 czerwca 2009 r. w sprawie: upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. do załatwiania spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 29 czerwca 2009 r. Rada Miejska w Książu Wlkp. podjęła uchwałę w sprawie: upoważnienia kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. do załatwiania spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 7 lipca 2009 roku.

Organ nadzoru dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały stwierdził, co następuje.

Uchwała została podjęta na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zmianami).

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela. Organem właściwym wierzyciela jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej (art. 2 pkt 10 ww. ustawy).

Przepis art. 12 ust. 2 ww. ustawy uprawnia organ właściwy wierzyciela czyli wójta, burmistrza lub prezydenta miasta do upoważnienia, w formie pisemnej, swojego zastępcy, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także innej osoby na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. Przepis ten daje kompetencje do upoważnienia wymienionych w nim osób wyłącznie organowi właściwemu wierzyciela, a nie radzie gminy czy miasta.

Równocześnie przekazanie do ośrodka pomocy społecznej zadania, polegającego na podejmowaniu działań wobec dłużników alimentacyjnych w oparciu o art. 4 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów następuje w oparciu o pisemne upoważnienie organu właściwego tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta i może obejmować jedynie część działań podejmowanych wobec dłużnika alimentacyjnego tj. przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz odbieranie od dłużnika alimentacyjnego oświadczenia majątkowego.

Należy stwierdzić, iż przekazanie zadań do ośrodka pomocy społecznej wynikających z art. 4 ust. 3 i art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów może nastąpić na podstawie pisemnego upoważnienia wójta, burmistrza czy prezydenta miasta.

W oparciu o art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej rada gminy może upoważnić organ wykonawczy jednostki pomocniczej oraz organy jednostek i podmiotów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy. Upoważnienie nie może obejmować jednak tych spraw, do których zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do